

Õppimine kui eneseteostus

Katrin Bergmann

Daniel Defoe on öelnud: „Kunagi pole hilja targemaks saada.” Me alustame oma kooliteed 7-aastaselt ning õpime 12 aastat järjest selleks, et saada üldharidust tõendav koolilõputunnistus. Pärast mida hakkame elama n-ö täiskasvanuelu: minnes tööle, luues perekonna ja täites muid kohustusi, mille oleme endale võtnud. Miks siis täiskasvanuna jäetakse õppimine ja eneseareng tahaplaanile? Õppimine – see on eneseareng ja enese täiendamine. Liikumine sinna suunas, kes me tahame olla.

Täpselt nagu töötegemine on oluline, on tähtis ka õppida. Elukestva õppe raames on täiskasvanuharidus muutumas aina tähtsamaks. Alati saab uuesti õppima asuda. Põhjuseid, miks täiskasvanu õpib, on mitmeid: motivatsioon, tahe tõsta erialast kvalifikatsiooni, lõpetada poolelijäänud koolitee, areneda mina-tasandil, ennast tõestada, õppida midagi uut jne.

Saan tuua näiteid oma igapäevaelust. Olen õppinud müügikorraldajaks ja pikalt töötanud kaubanduses, kuid nüüd õpin andragoogiks – ehk täiskasvanute koolitajaks. Täiskasvanuhariduse valdkond on mulle ääretult oluline kahel põhjusel. Esmalt seepärast, et olen alati pidanud õppimist, arengut ja enesetäiendamist tähtsaks. Teisalt tean mitmeid täiskasvanuid, kel on tahe ja tugev sisemine motivatsioon õppida, aga leiavad põhjuseid, miks mitte võtta seda sammu ette.

Täiskasvanud saavad õppimisega jätkata Eesti erinevates kutsehariduskeskustes, täiskasvanute gümnaasiumides, osaledes täienduskoolitustel ja kõrgkoolides. Vaja on vaid motivatsiooni, huvi, julgust ja valmisolekut õppimiseks.

Johann Wolfgang von Goethe on öelnud: „Ei piisa sellest, et teatakse - teadmisi tuleb ka rakendada. Ei piisa sellest, et tahetakse - tuleb ka vastavalt tegutseda.”

Üks võimalus on õppida töö kõrvalt, nagu mina seda teen, täiesti teist eriala. Õppides on töökohal võimalik ka sooritada ka praktikat. See on minu arvates väga kasulik nii õppivale töötajale kui ka tööandjale. Töötaja saab koolist teoreetilisi teadmisi ning ettevõttelt praktilised kogemused, kuidas oma töös edaspidi parem olla. Sealt tekib ka kasu asutusele: töötajad on päriselt ka oma töös head.

Eestis on mitmeid häid tööandjaid, kes toetavad oma töötajate õpinguid. [Haridusvaldkonna arengukavas 2021–2035](#) on punkt, mis selgitab, et õppeasutuste ja tööandjate vahelisele koostööle pannakse senisest veelgi enam rõhku. Selleks, et

tööturul oleksid vajalike teadmiste ja oskustega töötajad, on vaja leida üles see, millised on murekohad, mida saab parandada ja millised on võimalused, et õppijast saaks veel parem töötaja. Näiteks töökohapõhine õppevorm on võimalus nii õppijale, haridusasutusele kui ka tööandjale teha koostööd, et õppija saaks rakendada teoreetilisi teadmisi praktikakohas ning tänu praktikale luua seoseid teoorias.

Õppija seisukohast on ääretult oluline, et tööandja teda toetaks õpingute ajal, sest oma eraelu, töö ja kooli ühildamine on keeruline. Näiteks tööandjad võimaldavad koolipäevadel õppetöös osalemist, kas puhkepäevadena või õppepuhkuse näol.

Õppimine annab lisaks uutele teadmistele juurde julgust, eneseteadlikkust ja tekitab tunde, et suudan teha kõike, millest unistan. Töö ja pere kõrvalt õppimine nõuab eneseületamist ja pingutamist, aga uute teadmiste omandamine võrdub minu silmis liikumisega oma unistuste elu poole. Täiskasvanuna on muidugi kõikide oma kohustuste kõrval keeruline leida tahet, aega ja energiat õppimiseks. Kuid sellegipoolest peaks igaüks tegelema enesetäiendamisega ja enda arendamisega. On väga oluline täiendada oma teadmisi ja uuendada erialaseid oskusi, olenemata valdkonnast. Ettevõtted loovad uusi mooduseid, lahendusi, tehnoloogiaid, tehakse muudatusi, et ajaga kaasas käia. Leian, et sedasama peab tegema ka iga täiskasvanu.

Loomulikult võib õppimine tähendada ka mitte-erialast enesearengut. See võib toimuda pereringis, sõpradega, tuttavatega vabal ajal tegeledes oma hobide ja huvialadega. Mulle on ääretult oluline, millised inimesed on mu ümber. Seega on ülimalt tore, kui pere, sõbrad ja kolleegid elavad mu õpingutele kaasa.

Olen veendunud, et täiskasvanuna õppimine on samaväärselt oluline kui õppimine põhikoolis või gümnaasiumis. Iga täiskasvanu võib ja peab aktiivselt enesetäiendamisega tegelema. Eesti haridussüsteemis on õppimiseks loodud kõik seda soodustavad tingimused. Seda võimalust peab kasutama, enamgi veel kui tööandjad seda teostada aitavad.